

*Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на
територията на Община Малко Търново*

ПРОЕКТ!

**ПРОГРАМА НА ОБЩИНА МАЛКО ТЪРНОВО ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
НАЦИОНАЛНАТА ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА
БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА**

I ВЪВЕДЕНИЕ

Необходимост от разработването на програмата възниква в резултат на изисквания, поставени на Република България и останалите страни членки от Европейския съюз по отношение на грижата и хуманното отношение към животните, и конкретните механизми за овладяване на популацията на безстопанствени кучета в населените места на територията на страната. Разработването и приемането на Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Малко Търново се налага поради това, че проблемът със свръхпопулацията на скитащите и безстопанствени кучета е сериозен за обществото, с многостранни измерения (хуманно-медицински, ветеринарно-медицински, социално-битови, икономически и екологични). Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Малко Търново е изготвена в изпълнение на чл.40, ал.1, ал.2, ал.3 и ал.4 от Закона за защита на животните. Разработването на Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета е на основание и в съответствие с приетата с Решение на Министерски съвет № 136 от 14.03.2019 г. Национална програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета и Наредба №4 от 1.02.2021 г. за прилагане на Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България и за процедурите по нейното изпълнение, механизма на финансиране и отчетност.

Община Малко Търново се стреми да прилага адекватни мерки за овладяване на проблема с безстопанствените кучета, да подобри облика на общината и да прилага разпоредбите на Закона за защита на животните, вменяващи на общините редица права и задължения по контрола на защитата и хуманното отношение към животните и третирането на домашните и безстопанствените кучета.

За предотвратяване нарастването броя на безстопанствените кучета, общината се стреми да прилага законосъобразни мерки. В тази връзка и с цел овладяване на проблема с безстопанствените кучета се работи по метод, основан на препоръките на Световната здравна организация и съобразен с европейските изисквания.

II ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМА

1. ОСНОВНА ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Целта на тази програма е намаляване на популацията на безстопанствените кучета чрез прилагане на комплекс от мерки, при които усилията на общинската власт, природозащитните организации, ветеринарните специалисти и гражданите са насочени в една обща посока – намиране на хуманно и съвременно решение на проблема. Формирането на конкретни цели и мерки на Програмата е извършено на базата на анализ на съществуващото състояние и специфичните местни условия и нужди. От друга страна те са синхронизирани с изискванията, поставени в нормативната уредба на Република България и са съобразени с комплексните мерки, определени от Световната здравна организация: строг контрол върху търговията и размножаването на домашни кучета, кастрация и връщане по места на социализирани кучета, които се поемат за обгрижване от страна на граждани, организации и общини. Основната цел на настоящата програма е да се установят дългосрочни и ефективни мерки за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Малко Търново.

- прилагане на механизмите за ефективен контрол и намаляване на популацията на безстопанствените кучета на територията на общината, предвидени в българското законодателство;

Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Малко Търново

- прилагане на механизмите за ефективен контрол на отглеждането, развъждането и търговията с кучета, предвидени в българското законодателство;
- повишаване културата на отглеждане на домашни кучета и насърчаване на тяхната кастрация и регистрация.

2. ПОДЦЕЛИ

- Установяване на контрол върху популацията на безстопанствени и домашни кучета, като се гарантира здравето на хората, безопасността в градската среда.
- Редуциране броя на уличните кучета до трайно намаляване на популацията, съгласно разпоредбите на действащото законодателство.
- Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.
- Развиване на чувство за отговорност у хората при отглеждането на кучета.

Формирането на конкретни цели и мерки на Програмата е извършено на базата на детайлен анализ на съществуващото състояние и специфичните местни условия и нужди. От друга страна те са синхронизирани с изискванията, поставени в нормативната уредба на Република България.

3. ЗАДАЧИ НА ПРОГРАМАТА

- Овладяване броя на безстопанствените кучета до трайното изчезване на явлениято “безстопанствени кучета” чрез анализиране, набелязване и въвеждане на мерки за отстраняване на причините, водещи до възникване и увеличаване на популацията им;
- Контрол върху отглеждането на домашни кучета чрез идентификация, регистрация и въвеждане на данни за кучетата на територията на общината в Интегрираната информационна система на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ);
- Регистрация на всички обекти за развъждане на кучета на територията на общината, съгласно изискванията на чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВД);
- Регистрация и контрол на всички търговци на кучета (обекти и/или юридически и физически лица);
- Масова кастрация на безстопанствените кучета на територията на общината;
- Стимулиране на кастрацията на домашните кучета на територията на общината;
- Стимулиране осиновяването на безстопанствени кучета;
- Повишаване на информираността и отговорността на гражданите при отглеждането, развъждането, обучението и търгуването на домашни кучета чрез изготвяне и провеждане на образователни кампании съвместно с неправителствени организации, съгласно чл. 2 от Закона за защита на животните (ЗЗЖ);
- Засилване на обществения контрол и контрола на държавните органи, както и на гражданското съзнание при работата по овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на общината;

III НОРМАТИВНА БАЗА

Настоящата програма е разработена в съответствие с Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България и съществуващата нормативна уредба, визираща както преките, така и косвените проблеми, генерирани от свръхпопулацията на скитащи кучета както в населените, така и извън населените територии. От своя страна Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Малко Търново се осъществява в сътрудничество между Министерството на земеделието, храните и горите, Българската агенция по безопасност на храните и организациите за защита на животните, регистрирани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, в чиито устави е предвидена дейност за защита на животните.

1. Закон за защита на животните

Законът има за цел да бъде запълнена съществуващата празнота в системата от нормативни актове на Република България, който въвежда мерки за формиране и задълбочаване на разбирането на обществото относно защитата на животните, обучението на децата и младежта и др. Законът е рамков за всички животни и определя неуредени в Закона за ветеринарномедицинската дейност области като: прилагане на мерки за регулиране на популациите от безстопанствени животни; създаване на национална база данни за регистрацията на домашните и кастрираните вече безстопанствени кучета и др.

2. Закон за ветеринарномедицинската дейност

Задълженията на кметовете на общини по отношение на безстопанствените кучета са определени в Закона за ветеринарномедицинската дейност (ЗВМД) и Правилника за прилагане на Закона за ветеринарномедицинската дейност (ППЗВМД). Съгласно чл. 178 от ЗВД – „Кметовете на общини, райони и кметства организират контрола за спазване изискванията по чл. 172, т. 1 и 2, чл. 173, т. 1 и чл. 177, ал. 1“

3. Закон за здравето

Съгласно чл. 31, ал. 1 от Закона за здравето (ЗЗ) “Държавата, общините, юридическите и физическите лица осъществяват дейността си, като осигуряват опазването на жизнената среда от вредно въздействащите върху здравето на човека от биологични, химични, физични и социални фактори.”

IV АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА.

При започване изпълнението на Националната програма, в съответствие с която е разработена и тази на община Малко Търново, и във връзка с динамиката на популацията, се извършва преброяване на безстопанствените кучета на територията на всяка община в страната. Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Малко Търново.

- Преброяването започва на централно ниво с уведомление от Министъра на земеделието, храните и горите до кметовете на общини със заложен в него срок.
- Кметовете на общини издават заповед за извършване на преброяването. Същото се извършва от представители на общината, организации за защита на

Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Малко Търново

животните или от други юридически лица. В преброяването не могат да се включват участниците в дейностите по Програмата, извършващи кастрация и обработка на кучетата.

- Преброяването се извършва веднъж на всеки две години в периода март-юни или септември-ноември.
- При преброяването се отчита всяко куче, намиращо се на обществено място без видимо присъствие на собственик.

Преброяването се извършва по методика като задължително се отчита приблизителната възраст, пол, видимото здравословно състояние и наличието или липсата на видима маркировка за извършена кастрация. Примерна методика за извършване на преброяването на безстопанствените кучета на територията на Република България, респективно за община Малко Търново:

За успешното прилагане на методиката на преброяване на безстопанствените кучета е необходимо наличието на определена информация за съответната община: обща дължина на пътната мрежа (в км.) и/или общ брой на жилищните сгради и/или брой на улиците. При липса на достатъчно данни може да бъде използван и само един от изброените критерии, като за най-надежден се счита дължината на пътната мрежа на територията на населеното място. По време на самото преброяване всеки екип обикаля улиците на населеното място и отчита броя на забелязаните животни за изминатото разстояние /брой сгради/ брой улици. Данните се записват и отчитат, като след обобщаването им по формула на принципа на простото линейно уравнение се изчислява общият брой на безстопанствените животни въз основа на общата пътна мрежа /общ брой жилищни сгради/ общ брой на улиците. Пример: Ако дължината на пътната мрежа на територията на съответната община е 100 км, преброени са 75 кучета на изминатото разстояние от 75 км, то общия брой на кучетата в населеното място е 100. По същия начин се изчислява и преброяване спрямо общия брой на жилищните сгради или брой на улиците. Допустимата грешка е +/- 10%. За постигане на по-точни резултати се препоръчва покриване на по-голяма територия на населеното място. От значение е преброяването да се извършва при подходящи метеорологични условия, съобразени с етологичните особености на вида.

- След приключване на преброяването в срок от 20 работни дни се съставя общ протокол, който се одобрява от кмета на общината и се публикува на интернет страницата на общината.
- След това се изпраща в Областна дирекция по безопасност на храните (ОДБХ). Областната дирекция обобщава данните от протоколите и ги изпраща в Българската агенция по безопасност на храните, която изготвя доклад и го публикува на интернет- страницата си. Същият доклад се изпраща в Министерството на земеделието, храните и горите.

Провеждането на социологическо проучване за броя на домашните кучета на територията на Република България се възлага от Министъра на земеделието, храните и горите.

1. ОПИСАНИЕ НА ПРОБЛЕМА.

Разработването и приемането на тази Програма се налага поради това, че проблемът с безстопанствените кучета е сериозен за обществото, с многостранни измерения (хуманномедицински, ветеринарномедицински, социално-битови, икономически и екологични), и досега взетите мерки в изпълнение на Закона за ветеринарномедицинската дейност се оказват недостатъчни и все още не може да се намери цялостно и трайно решение. Нейното приемане е необходимо и поради

Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Малко Търново

нарастналия брой на безстопанствените кучета и възможността за възникване на необоснована тяхна агресия, застрашаваща живота или здравето на хора и животни. Проблемът с безстопанствените кучета има няколко измерения:

- **Здравни рискове за хората:** - безстопанствените кучета могат да бъдат преносители на болести, опасни за човека - бяс, ехинококоза, бруцелоза, микроспория, демодекоза и др.
- **Създаване на дискомфорт сред населението:** - шумът, създаван от животните през нощта, смущава гражданите;
- **Тежко положение на самите безстопанствените кучета:** - кучетата страдат от различни болести, глад и студ; много от безстопанствените животни биват измъчвани, малтретирани и дори убивани от граждани.
- **Безстопанствено скитащите се кучета често предизвикват и пътно-транспортни произшествия.** Необходимо е да се приведе в действие ефективна система спрямо регулирането на кучешката популация, свързана с предприемането на конкретни мерки за решаване на проблема с безстопанствените кучета. Евтаназията е метод, който вече е отречен от ветеринарномедицинската наука и практика. Залавянето и отстраняването на кучета не се считат повече за ефективни мерки за директен контрол.
- **Икономическа неефективност:** Действията от страна на общината до този момент за решаването на проблема са свързани със значителни финансови разходи, а в същото време трудно се постигат реални резултати.

2. ПРИЧИНИ ЗА ВЪЗНИКВАНЕ НА ПРОБЛЕМА

- Липса на адекватно и цялостно законодателство;
- Недостатъчния контрол върху популацията на домашни кучета;
- Недостатъчна ефективност на прилаганите досега методи и несъобразяване с комплексния характер на проблема;
- Временното използване на кучета за пазачи на дворове, вили, строежи, гаражи и др., след което се изоставят.
- Липса на хуманно образование за отношението към животните и грижите, от които се нуждаят – собственикът не е подготвен за проблемите, съпровождащи отглеждането на куче, в резултат на което при възникнали трудности може да го изостави;
- Популацията се допълва и от изоставени малки, изгубени или избягали домашни кучета.
- Изоставяне на кучета от домакинствата от съседните области и общини по републиканската пътна мрежа;
- Ветеринарният лекар е длъжен да изпраща информация за регистрираните кучета в общината, което не се практикува от всички лекари. Ясно е, че наличието на безстопанствени кучета води до проблеми. Трудно осъзнато обаче е това, че наличието на кучета по улиците е основно причинено от хората и тяхната безотговорност. За да се появи на улицата, където се превръща в проблем, кучето е дошло от нечий дом. Собствениците на кучета не са достатъчно запознати с Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Малко Търново. Изискванията на тези животни, по отношение на грижите при отглеждането им, и при първите срещнати трудности животното /или неговото потомство/ е изоставено на улицата. Не се спазват и най-елементарните нормативни изисквания при извеждане на кучето в градската среда и това не е от непознаване на Закона или Наредбата, а от

Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Малко Търново

липса на правилно изградено мислене и нагласа в тази посока. Малцина са тези, които са запознати с биологията на вида, и които си дават реална сметка за това, каква вреда може да нанесем с едно единствено изоставено на улицата куче.

Особено важно е да се осъзнае, че бездомните животни са плод на нашата безотговорност. Овладяването на популацията на безстопанствените кучета е научно обосновано регулиране, което позволява осъществяване на контрол и намаляване на броя им до минимум. Популацията на безстопанствените кучета се състои от изоставени, изгубени, родени на улицата и домашни кучета, оставени на обществени места без надзор, които водят до рискове за населението, като се създава опасност от пренасяне на заразни и паразитни болести, нападения, ухапвания и предизвикване на пътнотранспортни произшествия, замърсяване на околната среда. Безстопанствените кучета създават дискомфорт, провокиран от генерирания от тях шум и предизвикват страх сред гражданите. Причините за наличието на безстопанствени кучета са от различен характер. Едни от тях, свързани с обществеността са липсата на популяризация на проблема с безстопанствените кучета и рисковете, които крие той, недостатъчната информираност на населението относно задълженията им при отглеждането на домашни кучета, ненавършване на отговорното отглеждане на кучетата и тяхната кастрация, слаба активност при осиновяването им от приюти. Други са свързани с поведението на собствениците на домашни кучета и включват безотговорно придобиване, отглеждане, размножаване и разпространение, безнадзорно извеждане и оставяне без контрол.

3. ПОПУЛАЦИЯ НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

Една от главните причини за увеличаващата се популация от бездомни кучета е липсата на контрол от страна на собствениците над домашните кучета. В резултат на това се продуцират нови бездомни поколения. Собствениците не са подготвени за проблемите, съпровождащи отглеждането на куче, в резултат на което при възникнали трудности може да ги изоставят.

Стопаните на домашни кучета не осъзнават напълно, че ако тяхното женско куче има поколение от десет малки, то отговорността по изхранването им, отглеждането и намиране на нов дом и стопанин е тяхна, както и че това не е лека задача. Така на "входа" на популацията от бездомни кучета стоят изоставените от собствениците си кучета или тяхното нежелано потомство.

Популацията се попълва и от изгубени или избягали домашни животни, временно използвани кучета за пазачи на вили, строежи, гаражи и други обекти и след това изоставени, както и от ново придошли от други райони. Всички тези групи формират общата картина на популацията от бездомни кучета, която при неефективни мерки се поддържа максимална според естествените природни закони.

Относително рискови по отношение нарастващата популация на безстопанствени кучета са районите, където:

- съществуват хранителни отпадъци, които целенасочено се осигуряват от гражданите;
- съществуват изоставени и порутени постройки;

Определянето на точния брой на бездомните кучета е задължително условие при планирането и провеждането на всички мерки за намаляване на тяхната популация. Установяването на техния брой по райони и населени места и идентифициране на най-рисковите територии е важно за това, къде трябва да бъдат насочени усилията приоритетно.

Кучето достига полова зрялост на 6-8 месечна възраст, ражда 2 пъти годишно средно по 5 до 8 кученца. Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са в

Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Малко Търново

състояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Ако не се вземат навременни мерки, броят им нараства докато достигне определен максимум. Този максимум се нарича „носещ капацитет на средата” и зависи от условията на средата – количество храна, вода и възможности за подслон. При достигане на „носещия капацитет на средата” раждаемостта и смъртността на безстопанствените кучета се изравняват, което означава, че броят им не се увеличава. Ако в тази ситуация се предприеме само отстраняване на безстопанствените кучета, ще се предизвика освобождаване на ниши, които за кратък период ще бъдат заети от други кучета – новородени или мигриращи, т.е. ще се наблюдава временно намаляване броя на безстопанствените кучета, последвано от възстановяване, пак намаляване и възстановяване – един цикличен и непрестанен процес.

4. АНАЛИЗ НА ОБСТАНОВКАТА В НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА НА ОБЩИНА МАЛКО ТЪРНОВО

Наличието на бездомни кучета в населените места на Общината може да доведе до сериозни последствия за населението му. Най-тежките потенциални опасности са за живота и здравето на хората, тъй като необезпаразитените и неимунизирани животни могат да пренасят различни заразни и паразитни болести. Именно скитащите бездомни кучета са основен източник, разпространител и резервоар на причинители на зоонози (ехинококоза, марсилска треска, лаймска болест, бяс и др.). Глутници от безстопанствени кучета биха нарушили не само спокойствието и комфорта на хората в даден район, но застрашават и тяхната сигурност. При евентуални нападения и ухапвания от животни с агресивно поведение, освен здравни последици, могат да доведат и до създаване на страх и емоционален стрес у хората. Друг риск е възможността за възникване на пътно-транспортни произшествия поради безстопанствено скитащите се животни, особено в периода на разгонване. Основните фактори, определящи наличието на бездомни кучета в дадено населено място се свеждат най-общо до три условия, които се предлагат в средата: наличното количество хранителен ресурс, вода и подслон.

Ефективният подход за установяване на контрол върху кучешката популация е чрез:

- прилагане на кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс и трайна маркировка на неагресивни (социализирани) безстопанствени кучета и връщането им по обитаваните от тях места;
- регистрация на домашните кучета и популяризиране на ползите от кастрацията им, с цел установяване на контрол върху размножаването им и предотвратяване на евентуалното им изоставяне. места с редовен ветеринарномедицински надзор;

V МЕТОДОЛОГИЯ.

Успешната практика налага прилагането на регламентирания от Закона за защита на животните метод за кастрация на уличните кучета и връщането им по обитаваните от тях места до блокиране на раждаемостта - ограничаване капацитета на средата само със стерилни животни.

Съгласно препоръките на Световната здравна организация, масова кастрация, ваксинация срещу бяс, обезпаразитяване и връщане по местата на залавяне на обработените животни, са единственият ефективен начин за намаляване на възпроизводството на безстопанствените кучета. Кастрирането на кучетата има и своите здравни и социални предимства - предпазва животните от редица заболявания, в т.ч. и от злокачествени тумори, мастити, полови инфекции, с което се удължава продължителността на живота им; успокоява животното и прави характера му по-

*Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на
територията на Община Малко Търново*

социален; предпазва мъжките животни от бягство, изгубване и нежелани травми. Действащото законодателство от своя страна насърчава кастрацията на домашните кучета като техните собственици са освободени от „такса за притежаване на куче”, съгласно разпоредбите на чл. 175, ал. 1 и ал. 2, т. 5 от ЗВМД. Кучетата достигат полова зрялост на ранна възраст, бързо се възпроизвеждат и броят им нараства за кратко време. В случай, че се подходи с отстраняване на безстопанствените кучета и прибирането им в приют се наблюдава временно освобождаване на терени, които постепенно се населяват и запълват от мигриращи животни. В резултат на това този метод е неефективен и предизвиква непрекъснат цикличен процес. За разлика от него, прилагането на метода „кастрирай и върни”, при който кучетата се връщат по места, не се наблюдава този ефект, тъй като средата се запълва с вече кастрирани животни и се блокира раждаемостта.

Акциите по залавяне на безстопанствени кучета се осъществяват от представители на ветеринарна лечебница или ветеринарен лекар, с които Общината е сключила договор. След залавяне, безстопанствените кучета се транспортират до ветеринарна лечебница/приют, съгласно изискванията на Закона за защита на животните.

В случай на изграждане на регионален приют за безстопанствени кучета Ветеринарния лекар предприема незабавни мерки за установяване на данни за наличие или липса на регистрация на кучето, съгласно изискванията на чл.174, ал.2 от ЗВМД. В случай на налична регистрация се уведомява собственика на кучето. При неявяване на собственика в 7-дневен срок от уведомяването, кучето се предоставя на нов собственик. Неосиновените и заловените кучета с липса на регистрация се кастрират, маркират, обезпаразитяват, и се ваксинират срещу бяс. Ветеринарномедицинските дейности се извършват от ветеринарен лекар, осъществяващ практика в регистрирана ветеринарномедицинска амбулатория, съгласно чл.40 в от ЗЗЖ и чл. 6, ал. 3 и 4 от Наредба № 42 от 2008 за изискванията към ветеринарните лечебни заведения и обемът на ветеринарномедицинската дейност, която може да се извършва от тях. За извършване на горепосочените дейности, Общината предоставя заловените безстопанствени кучета във ветеринарната амбулатория или приют с приемо-предавателен протокол. Протоколът се издава в два екземпляра - един за приюта или амбулаторията, един за общината и в него се вписват датата и броя на безстопанствените кучета, местата на залавянето им и опис на идентификационните номера на нашийниците им.

Ветеринарният лекар удостоверява извършените дейности по кастрация, маркиране, обезпаразитяване и ваксинация срещу бяс чрез водене на дневник и в началото на всеки месец представя подробен отчет до кмета, включващ брой животни и данни за всяко куче - възраст, външни белези, пол и килограми, дати на кастрация и поставени ваксини, обезпаразитяване, въвеждане в Националната информационна система за регистрация, идентификация, проследяване на движенията и контрол на здравния статус на животните (ВетИС). След извършване на горепосочените дейности във ветеринарна амбулатория или приюта за безстопанствените кучета се предприемат действия за намиране на собственик. В случай, че в 7-дневен срок от връщането им в амбулаторията или приюта не се осигури собственик, кучето се връща на мястото, от което е взето. В случаите на чл. 48 от ЗЗЖ или при болни и нуждаещи се от продължително лечение кучета, същите се оставят в приюта или амбулаторията. Евтаназия на безстопанствени кучета се допуска при условията на чл. 179, ал. 3, т. 1, 2 и 4 от ЗВМД след поставяне на диагноза при клиничен преглед и изследвания. За върнатите по места кучета, граждани и организации за защита на животните могат да заявят желание за поемане на грижите за тях. В тези случаи те се задължават да изпълняват изискванията на чл.49 и чл.50 от ЗЗЖ, т. е. да обезпаразитяват на всеки три месеца и да реваксинират срещу бяс върнатите по места кучета, за които поемат грижи

Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Малко Търново

и отговорност. Задължават се да вземат мерки за предотвратяване на агресивното поведение на кучетата към хора или животни.

При липса на граждани и организации за защита на животните, заявили желание за поемане на грижите за тях, върнатите по места кучета са под контрола и грижите на Общината.

VI МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

МЯРКА 1. Създаване на организация за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Общината.

- Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка (за кратко наричана обработка) и връщане по места на социализирани и здрави безстопанствени кучета.
- Обработката на безстопанствените кучета се извършва в регистрирани стационарни и/или подвижни амбулатории;
- Обработката се извършва на принципите на масовата кастрация по райони и във връзка с молби и сигнали на граждани;
- Залавянето на безстопанствени кучета се извършва съгласно чл.42, ал.1 от ЗЗЖ.
- Транспортирането на кучетата се извършва в клетки и съгласно изискванията на чл.42, ал.2 от ЗЗЖ.
- Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни безстопанствени кучета.
- Неизлечимо болни животни с необратими патологични изменения, причиняващи им болки и страдания се подлагат на евтаназия, съгласно чл. 179, ал.3, т.1,2 и 4 от ЗВМД и чл.51 от ЗЗЖ.
- Доказано агресивни кучета, участвали в инцидент се залавят приоритетно в рамките на едно денонощие след подаване на сигнала. Сигналът се проверява по процедурата на програмата.
- При потвърждение на сигнала кучетата се третира съгласно чл.179, ал.3, т.4 от ЗВМД и чл.51 от ЗЗЖ.
- Създаване на информационна база данни за обработените безстопанствени кучета, в която се вписва датата и мястото на обработката, ветеринарния лекар извършил манипулацията, мястото, на което е върнато кучето.
- Установяване на устойчиви практики за осиновяване на безстопанствени животни.
- Превеждане на информационно – образователни кампании.

Образователните кампании се изработват и провеждат съвместно от Организацията за защита на животните, Общинска администрация – Малко Търново.

МЯРКА 2. Определяне на места за разходка на кучета, както и организиране и обозначаване на места забранени за разходка на домашни кучета.

МЯРКА 3. Контрол по изпълнение изискванията на Закона за защита на животните към собствениците на домашни кучета. Контролът по спазване на програмата се извършва от Кмета на Община Малко Търново и кметовете и кметските наместници на съответните кметства.

МЯРКА 4. Създаване на организация за регистриране на домашни кучета и маркирането им като такива с подходяща маркировка.

Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Малко Търново

- Регистрацията на домашни кучета се извършва съгласно чл.174 от ЗВМД. Общинска администрация – Малко Търново изготвя и поддържа регистър на домашните кучета на база подадени декларации.
- Таксата за притежаване на куче се заплаща в отдел „Местни данъци и такси“ при Общинска администрация – Малко Търново.

VII УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

1. МЕСТНА ВЛАСТ

- Общинският съвет Малко Търново - приема Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Малко Търново и предвижда годишен бюджет за изпълнението ѝ, съгласно чл.40, ал.3 от Закона за защита на животните.

- Кметът на община Малко Търново или упълномощени длъжностни лица организират изпълнението на програмата и ежегодно внася отчета за изпълнението ѝ пред Изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, съгласно чл. 40, ал. 4 от Закона за защита на животните.

- Мерките за овладяване популацията на безстопанствените кучета се осъществяват чрез договор с Организация за защита на животните: за залавяне, кастриране, маркиране, ваксиниране, обезпаразитяване, издаване на паспорт в Националната ветеринарно – медицинска система на безстопанствените кучета, връщане на място, където са заловени съгласно чл.47, ал.3 от ЗЗЖ.

- Общинска администрация:

- ✓ Разглежда жалби и сигнали, свързани с кучета - компаньони и бездомни кучета;

- ✓ Извършва проверка на сигналите и жалбите с цел разрешаването на проблемите;

- ✓ Организира и провежда кампании за намиране собственици на кучета, за хуманно отношение към животните и популяризиране на Програмата за намаляване на популацията.

2. ВЕТЕРИНАРНИ ВЛАСТИ

- Извършват системен контрол във връзка с хуманното отношение към животните.

- Извършват контрол върху дейностите по програмата.

- Извършват ветеринарномедицински надзор на обработените кучета Съдействат за обработването на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета.

- Осигуряват свои представители за проверка на сигналите и жалбите.

- Предоставят на Общинска администрация – Малко Търново списък на координатори за съдействие по места на дейностите по програмата.

- Участват в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите сигнали.

3. ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ЗАЩИТА НА ЖИВОТНИТЕ

- Съдействат на общината чрез свои представители за изпълнение на мерките в програмата;
- Информират се за постъпилите жалби и сигнали, свързани с кучета - компаньони и бездомни кучета;
- Участват в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите жалби и сигнали от граждани;
- Организируют и провеждат кампании за намиране собственици на кучета.
- Участват в съвместни кампании за намиране собственици на кучета, за хуманно отношение към животните и популяризиране на Програмата за намаляване на популацията;

VIII. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Източници за финансиране и материално обезпечаване на Програмата за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Малко Търново, съгласно чл. 40б от ЗЗЖ.

- Държавен бюджет.
- Общински бюджет.
- Дарение от физически и юридически лица.
- Международни програми и проекти.

2. Срок за изпълнение на програмата.

- Програмата се изпълнява съгласно чл. 40, ал. 3 от ЗЗЖ до приемането на нова Национална програма.

IX. ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОГРАМАТА – КРИТЕРИИ

1. Качествени промени:

- Повишаване на безопасността в населените места и намаляване на социалното напрежение.
- Подобряване на регистрацията и повишаване събираемостта на такси за домашни кучета.
- Овладяване на притока на нежелани животни от дома към улицата чрез кастрация.
- Мониторинг върху популацията на безстопанствените кучета.
- Намаляване на социалното напрежение, породено от проблемите с безстопанствените кучета.
- Утвърждаване на европейските критерии за третиране на животни.

2. Количествени подобрения:

- Постепенно намаляване на популацията на безстопанствени кучета.
- Увеличаване броя на регистрираните домашни кучета и оттам повишаване на постъпленията от таксата по чл. 175 от ЗВМД
- Преброяване на популацията на безстопанствените кучета.

3. Критерии за изпълнение на програмата:

- Брой на обработените животни.
- Брой на регистрираните домашни кучета.
- Брой на кастрираните кучета, които живеят на открито - по строежи, паркинги, дворове, складове и др.
- Брой на кастрираните домашни кучета.
- Брой на хората, които търсят съдействието на екипа за решаването на проблема с кучешката популация.
- Брой на задомените кучета.
- Годишен отчет за извършените дейности по Програмата и резултати, представени от Кмета пред генералния директор на Българска Агенция по Безопасност на Храните (БАБХ), съгласно чл.40, ал.2 от ЗЗЖ.
- Брой граждани участващи като доброволци с цел реализация на програмата.

X. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

С прилагането на настоящата Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Малко Търново се очаква да се постигнат следните резултати:

Намаляване на броя и свеждането му до минимум на безстопанствените кучета и установяване на траен контрол върху тяхната популация на територията на общината; Намаляване на рисковете от разпространението на заболявания, пренасяни от безстопанствените кучета; Увеличаване на информираността, отговорността и активността на гражданите при отглеждане на домашни кучета.

XI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

КЪМ ПРОГРАМАТА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА МАЛКО ТЪРНОВО 2021 – 2026г.

ПРЕБРОЯВАНЕ НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА			
	Дейност	Изпълнител	Срок
1.	Издаване на заповед за извършване на преброяване на безстопанствените кучета.	Кмета на общината	След уведомяване от Министъра на земеделието, храните и горите
2.	Определяне на екипи за извършване на преброяването	Община, юридически лица	С издаване на Заповед по т. 1
3.	Извършване на информационни кампании	Община, физически лица	Постоянен
4.	Поддържане и актуализация на регистъра на безстопанствените кучета	Лицензиран ветеринарен лекар, Кмета на общината	Постоянен
КАСТРАЦИЯ, ОБЕЗПАРАЗИТЯВАНЕ, ВАКСИНАЦИЯ СРЕЩУ БЯС, ТРАЙНА МАРКИРОВКА И ВРЪЩАНЕ НА НЕАГРЕСИВНИ И ЗДРАВИ БЕЗСТОПАНСТВЕНИ КУЧЕТА			
1.	Изготвяне на годишен график и план за залавянето и транспортирането на безстопанствените кучета	Лицензиран ветеринарен лекар, Кмета на общината	Ежегодно
2.	Сключване на договор с кастрационен център, ветеринарна амбулатория или ветеринарен лекар, упражняващ частна ветеринарномедицинска практика за кастриране, обезпаразитяване и маркиране на кучетата.	Община	Постоянен
3.	Изпълнение на ветеринарномедицинските мерките съгласно програмата – обезпаразитяване, кастрация, ваксинация, регистрация, маркировка и връщане по места	Лицензиран ветеринарен лекар, лицензирана фирма за ветеринарно – медицински услуги или регистрирана ветеринарномедицинска амбулатория, с които общината е сключила договор.	Постоянен
4.	Организиране на рекламнообразователни кампании с цел запознаване обществеността с механизма на овладяване на кучешката популация	Общината, организации за защита на животните, медии и др.	Постоянен

*Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на
територията на Община Малко Търново*

ЗАДОМЯВАНЕ И НАДЗОР НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА			
1.	Стимулиране осиновяването на безстопанствени кучета	Общината, организации за защита на животните, ветеринарни лекари и др.	Постоянен
2.	Настаняване на безстопанствените кучета в приюти	Общината, ветеринарни лекари и др.	Постоянен
3.	Осъществяване на надзорна дейност и грижа за безстопанствените кучета	Физически лица, организации за закрила на животните, община, ветеринарни лекари	Постоянен
4.	. Участие в изготвяне и провеждане на общообразователни програми, насочени срещу безотговорното и нехуманно отношение към животните.	Община, образователни институции, училища, НПО, ветеринарни лекари и др.	Постоянен
РЕГИСТРАЦИЯ НА ДОМАШНИТЕ КУЧЕТА			
1.	Актуализиране на местната нормативна уредба, съгласно действащото българско законодателство.	Община, Общински съвет, ОДБХ, ОЗЖ	При необходимост
2.	Изграждане на мрежа от обособени места за свободно разхождане на домашни кучета.	Община	Постоянен
3.	Разширяване функционалността на електронен регистър за административна регистрация на домашни кучета	Община	2021-2026г.
4.	Организиране на сигурна система за навременно подаване и получаване на информация за ветеринарна регистрация на домашните кучета	Община, Организации за защита на животните	Постоянен
5.	Предписания и санкции за собствениците, незаплатили „такса за притежаване на куче“ и нарушаващи общинските наредби за притежаване и отглеждане на куче.	Община	Постоянен